No. 1124 Zaterdag 8 Juli 1905. 22ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 7 Juli.

EEN BOETPREDIKER UIT LEIDEN.

Ja, waarlijk, in Leiden aan de universiteit, het brandpunt van het Liberalisme, is een boetprediker opgestaan, en een geduchte ook: een man, die zijn vrienden, den liberalen een spiegel voorhoudt en hen uitnoodigt daarin hun beeld te beschouwen. Verwonderen zou het ons niet, indien wij een herhaling beleefden van hetgeen Bilderdijk verhaalt in zijn bekend gedicht „De Waarheid en Aesopus" namelijk indien er nu welhaast een wraakgeschreeuw opging tegen den man met zijn spiegel en hij met smaad en schimp uit het liberale kamp verdreven werd. Een dergelijk lot onderging de Waarheid op de dorpskermis, door Bilderdijk geschilderd. Toch hadden de verontwaardigde kermisgasten in zijn spiegel niet anders gezien dan hun eigen gelaatstrekken.

Dit een en ander moge dienen ter aankondiging van een kleine brochure (zij telt niet meer dan 23 bladzijden), welke in beteekenis hooger staat dan veel boekdeelen van honderden bladzijden. Zij is getiteld: *„Wie zijn wij zelf? — Een woord tot zijn mede-intellectueelen, ook naar aanleiding van de onderwijs-novelle* door mr. A. E. I. HOLWERDA, hoogleeraar te Leiden. (Boekhandel en drukkerij E. J. Brill te Leiden).

De schrijver behoort (dit sta op den voorgrond) allerminst tot de vrienden der Christelijke Regeering. Hij is zelf een volbloed liberaal, maar een liberaal van bijzondere soort en begaafd met een buitengewone oprechtheid en een verlangen naar waarheid.

„Ik zou zoo machtig gaarne eens weten, zegt hij op de eerste bladzijde, wat en wie wij (liberalen) zelf zijn. Ik heb pogingen in het werk gesteld, om daar eenigermate achter te komen en wil daar nu eens iets van mededeelen."

In de eerste plaats dan: „hoe moeten wij heeten?" Liberalen, liberalisten, paganisten...... als meest passenden naam kiest schrijver voor zich en zijne vrienden dien van *intellectuels.*

„Maar, gaat hij voort, nu zijn er verschillende soorten van intellect en ook wij, het *verlichte deel der natie* zijn niet geestelijk één. De vraag is maar, is er niet eene geestesrichting, die men, min of meer met recht, als de overheerschende,— zij het ook in de verste verte niet als de enkel heerschende, — kan aanmerken?

„En waarlijk, dat is wel zoo. Wij zijn overwegend rationalisten. Onze geestelijke voorouders zijn vooral mannen als Voltaire, Diderot en Frederik de Groote. Wij hebben altijd nog heel veel van gewone Fransche vrijdenkers.

„Nu zal men zeggen, die groote mannen vormen in alle gevalle een zeer fatsoenlijk gezelschap. Zeer zeker, maar zij leefden in het midden van de 18e eeuw en in de honderd vijftig jaren, die ons van dien tijd scheiden, is wel zooveel zonneklaar gebleken, dat het achttiende-eeuwsche rationalisme zich tegenover het diepere wijsgeerig denken en strenger wetenschappelijk onderzoek, zooals die later zich ontwikkelden, onmogelijk laat handhaven en daarom maakt het wel een eenigszins komischen indruk, als wij onze groote voormannen in 's lands vergaderzaal en in de kiesvereenigingen — vooral gebeurt dit, als de standpunten worden uiteengezet,— met zekeren ophef hooren gewagen van de voorlichting, die zij plegen te ontvangen van de „Rede". Nu, die dame heeft ook al tijdens de Fransche revolutie op een wagen rond gereden. Toch is het probleem van het menschelijk kenvermogen zoo erg eenvoudig niet"

Volgt een betoog, dat op pooten staat, om aan te toonen, dat aan de menschelijke rede door hare bewonderaars veel te groote waarde wordt toegeschreven.

Dan gaat het verder.

„Tegenover niets echter staan wij, intellectueelen, zoo stomp als tegenover alles wat den godsdienst betreft. In dat opzicht zijn wij al in zeer hooge mate de echte kinderen van dat achttiende-eeuwsche voorgeslacht. Om te beginnen, grover onkunde in dergelijke zaken dan de onze laat zich nauwelijks denken. Een vreemdeling, die ons onderwijs kwam bestudeeren,— want wij zijn nog beroemd ook, — kwam met een ontutst gelaat bij mij. Hij had een onzer voornaamste schoolboeken over geschiedenis doorgelezen. Daarin werd van het Christendom niet gerept, totdat ons op eens wordt medegedeeld, dat Constantijn de Groote het tot staats-godsdienst verhief. Dat Constantijn dat niet gedaan heeft, moest,— meende de man, — de maker van een voornaam leerboek toch wel weten. Vooral echter, hoe men ook over het Christendom oordeelen wil, het is toch in ieder geval een verschijnsel uit de wereldgeschiedenis, dat niet maar zoo opeens onder Constantijn uit de lucht is komen vallen. De man ging heen en geloofde niet meer aan onze grootheid. Maar ach, wat wist hij nog maar uiterst weinig van wat wij in dit opzicht te kort schieten. Onze modernen hebben zeker ook wel eens een tik van onze vrijdenkerij beet, doch de ernstige en vrome mannen onder hen ergeren zich voortdurend over dat niets, zelfs niet een klein beetje weten van de godsdiensten, die toch de overgroote helft van ons volk in oprechtheid belijdt.

„Geen wonder dat wij ook dan niets begrijpen van den aard van godsdienstige gevoelens. De scheiding van kerk en staat is in een land als het onze met gemengde bevolking een praktische noodzakelijkheid, wij maken daar een groot beginsel van. Niet zelden wil men dit zoo opvatten, dat de staat een gezicht behoort te zetten, alsof hij niet weet, dat er een godsdienst bestaat. Niet zonder eenige zalving treuren wij,— wij doen dat vooral als de godsdienst ons wat lastig begint te worden,— over de heillooze vermenging van godsdienst en staatkunde. Het komt voor, dat volslagen atheïsten zich bezorgd maken over de ontwijding van den godsdienst. O zeker, godsdienst, die in politiek opgaat, verliest zijn karakter. Streng religieuze menschen leiden dikwijls een leven geheel buiten haar om; dit kan zelfs overslaan tot eene verachting van al dat wereldsche gedoe, maar is daarom in de praktijk een strenge scheiding tusschen die beiden wel mogelijk? Geen menschelijke vereeniging, ook de staat niet, kan bestaan zonder zedelijke grondbeginselen en iemand, die godsdienst heeft, kan dien godsdienst niet van zijn zedelijke begrippen en daarom ook niet van zijn doen en laten als staatsburger scheiden. Als een regeering zijn hoogste, heiligste zedelijk-godsdienstige beginselen aantast, dan zal hij, als hij een man is, tegen haar optreden en zich zeker niet om ons armzalig geteem bekommeren, van: foei, foei, gij moogt den godsdienst niet vermengen met de staatkunde. Wij maken ons erg boos, als er in de kerken voor den uitslag van verkiezingen gebeden wordt. Als wij wisten, wat bidden is, zouden wij het heel natuurlijk vinden, dat iemand den Almachtige smeekt om de zegepraal zijner heiligste beginselen. Bij de vraag of A dan wel B gekozen wordt, kan de toekomst, het eeuwig heil van de eigen kinderen betrokken zijn: „geef, o God, indien het mogelijk is, dat een man, die U vreest, op het gestoelte der eere moge plaats nemen." Wat kan maar „dat er geen staat op te maken was"

Feuilleton.

LOSSE GREPEN

— UIT —

CURAÇAO'S VERLEDEN.

X.

De eerste Stoomboot in Curaçao.

In 1826 liep op de werf van den Here Hoogendijk bij het IJselmondsche Veer de *Atlas* van stapel, het eerste in Nederland gebouwde ijzeren schip. De lotgevallen van de *Atlas* vormen de achtjarige lijdensgeschiedenis van het eerste, voor de vaart op Oost-Indië bestemde stoomschip. Men verwachtte, dat het in 50 dagen de reis naar Java zou doen. Het werd genoemd „het product van een grootsch ontwerp der daarstelling eener gemeenschap met stoomboten tusschen dit rijk en deszelfs O. I. bezittingen."

De afmetingen van de *Atlas* waren: 72 M. lengte, 9,15 M. breedte en 7,22 holte. Het had een inhoud van 1200 ton; voor dien tijd dus een groot en zelfs zeer lang schip. Het kreeg 3 machines van Watt (lage drukking met door condensatie verkregen luchtledig), elk van 100 pk. nominaal en 3 koperen stoomketels. Men rekende 200 passagiers te kunnen vervoeren. Het werd aangenomen voor 400,000 fl., maar spoedig werd deze som met 40,000 fl verhoogd en later liepen de werkelijke kosten tot 610,000 fl. De luitenant ter zee Moll, commandant van het stoomschip *Curaçao*, (waarover later), werd tot commandant benoemd. Eerst was er veel geharrewar over de opstelling der machines (van Cockerill), zoodat in het laatst van Augustus 1829 het schip in dienst werd gesteld. Maar eenige dagen later rapporteerde de commandant vervuring in den romp en noodzakelijke versterking van de ketels. Evenwel werd de *Atlas* op 6 Sept. naar Dordt gesleept, waar zij den 14^{n}. aankwam. Eerst in November was men in staat met eigen middelen naar Hellevoetsluis te vertrekken. Die reis werd gemaakt onder zeil en stoom. Commandant Moll rapporteerde, dat de machines vrij regelmatig werkten, maar „dat er geen staat op te maken was"

De *Atlas* waagde zich een eindje in zee en keerde toen naar Hellevoet terug, om daarna te overwinteren in het Voornsche kanaal, dat voor dit groote schip moest worden uitgediept. In Maart 1830 werd het schip weer op stroom gehaald en eindelijk ging het na proefvaarten den 18^{e}. Juli naar zee. Het voldeed beter dan men gedacht had, het zeilde en stuurde goed. maar de machines voldeden slecht en gebruikten „verbazend" veel steenkolen en olie.

Na 3 op zee dagen te zijn geweest, keerde men naar Hellevoet terug. In October werd de *Atlas* naar Nieuwediep gezonden en overwinterde daar. Zij kwam de haven niet zonder ongeluk binnen, want de loods zette het schip aan den grond. Nu werd er een commissie benoemd, die het schip voor de vaart naar Oost-Indië ongeschikt verklaarde. Men gaf in overweging er een zeilschip van te maken, of het als stoomschip te gebruiken voor de kustverdediging. Na veel gehaspel werd bij Kon. Besluit van 2 Januari 1832 besloten, om de *Atlas* te verkoopen voor slooping, hoewel de technische adviseur Röntgen aanbood het voor f25,000 de noodige snelheid te geven. De romp werd bij veiling te Willemsoord voor f20.000 aan J. Goedkoop gegund. De werktuigen werden opgehouden en de ketels gesloopt.

Ten slotte nam de Nederl. Stoombootm^{ij}. ze in 1833 over en gebruikte ze voor het stoomschip *Pylades*, dat met het zusterschip *Orestes* mede allerlei verwikkelingen doorliep. (Deze twee vaartuigen kostten niet f705,640 zooals bedongen was, maar f1,167,687.) De *Pylades* ging eindelijk den 2n. Januari 1835 van de Hellevoetsluis naar Oost-Indië op weg. Maar nauwelijks buiten het *Slijkgat* gekomen, liep het schip, door een onbekende oorzaak, vol water en zonk in het gezicht van Goedereede. De bemanning werd nog bijtijds door een vischsloep overgenomen. Meer rampspoed en treuriger uiteinde was haast niet mogelijk.

Beter slaagden de eerste reizen naar West-Indië. Voor dat doel had onze Marine in Engeland een stoomschip aangekocht van 150 ton. De koopprijs bedroeg 11,600 pd. st.

men tegen zulk een bidden inbrengen, zelfs al geschiedt het in wat hoekige, ja plompe vormen? Of zullen wij die gebeden aan een strenge censuur gaan onderwerpen, om te zien of er ook een uitdrukking in voorkomt, waarop wij eens flink van antwoord dienen kunnen? Doch dat is waar ook: scheiding van kerk en staat; wat hebben wij te maken met hetgeen die lieden in hun kerken bidden willen?

„Maar, hoor ik goedig opmerken, och, die menschen zijn zelf zoo kwaad niet, doch zij worden voortdurend opgestookt door de pastoors en de dominés". Wel zeker, de priesters hebben het gedaan. Nu, onze groote voorganger Diderot wilde die dan ook allen ophangen. Maar denk U nu eens, dat die pastoors en die dominé's meenden, die gemeentenaren bemerkten de gevaren niet, die hen en hunne kinderen dreigen, moeten zij dan die argeloozen te onzen pleiziere in den dut laten? Mogen dan die mannen niet de voorgangers zijn van hen, wier zielezorg hun naar hunne innige — zij het dan misschien zotte, — overtuiging van Godswege is toevertrouwd?"

Maar wij zouden er ongemerkt toe komen de gansche brochure over te schrijven en dat willen wij niet, wij wenschen door onze citaten alleen onze vrienden en tegenstanders (de laatste vooral) opwekken haar in haar geheel te lezen.

Daarom zij alleen nog aangehaald de bladzijde, welke met enkele forsche trekken den schoolstrijd op voortreffelijke wijze karakteriseert.

„Voor ons, liberalen, zegt de schrijver, blijft de openbare school altijd de school bij uitnemendheid: de school, die de ware ontwikkeling verspreidt.

„Merkwaardig is — het wordt als ter loops door den schrijver opgemerkt — dat de verheerlijking der school toenam, naar mate men zich van de kerk afwende." Maar als nu de openbare school eenmaal de beste is, „als de staat zoo precies weet, hoe de kinderen moeten opgevoed worden, waarom zal de staat dat dan ook maar niet doen? Bij ons is al de meening geuit, dat het een verouderd begrip is, als zouden de ouders over de opvoeding hunner kinderen te beschikken hebben; dat is iets wat de staat doet, door middel van haar onderwijzerspriesters. Het onderwijs van den staat is het eigenlijke ware. Het meest consequente zou zijn, al dat verkeerde onderwijs nu ook maar te verbieden. Dien weg is men in Frankrijk opgegaan. Dan heeft men een staatskerk-staatsschool in den meest scherpen vorm; alle andere eerediensten zijn verboden. Wij echter zijn in zulke zaken altijd een beetje tammer. Wij hebben ook een staatskerk-staatsschool, maar verbieden de dissenters niet. Men laat hen hun gang gaan, zij zullen er van zelf wel onder raken. Men make de staatskerk-staatsschool, ook op hunne kosten, steeds mooier en mooier. Men concurreert tegen het geld der duisterlingen, en als onze school dan erg mooi geworden is, dan zeggen wij: ziet gij wel, dat onze school veel beter is, en dat kerkelijk onderwijs niet goed zijn kan. Dat alles waren wij ons niet altijd klaar bewust, wij meenden het zoo kwaad niet, maar ondertusschen deden wij het toch maar. Het teekent ook, dat tegen de staatsschool opkomen een snood misdrijf is; eigenlijk moest er gevangenisstraf op staan. De openbare school leegpompen, dat is wel zoowat het gemeenste, wat een mensch doen kan. Maar wat kan het ons dan toch schelen, waar de kinderen leeren, wat ze leeren moeten? Is het ook niet natuurlijk, dat iemand, die de openbare school verderfelijk vindt, haar bestrijdt? Ja, maar dissenters moesten al blij zijn, als ze geduld worden en iets tegen de staatskerk ondernemen, dat zullen wij ze wel leeren. „De minister wil niet, dat het bijzonder onderwijs de strekking krijge om het publiek onderwijs te verdringen." Aldus Thorbecke in de vergadering der Tweede Kamer van 25 November 1862" (1)

De slotzin der brochure luidt:

„Onrechtvaardig geweest te zijn moet de pijnlijkste gedachte wezen, die wij kennen, een gedachte, die ons nooit met rust laat. Het zijn de verhevenste en edelste geestesmachten, die in ons werken moeten, willen wij voor eenige grootsche levenstaak werkelijk geschikt zijn. Ik zou haast zeggen: zou het maar niet het beste wezen, dat wij geheel ophielden „intellectueel" te zijn?"

(1) Het citaat is ontleend aan de „Nieuwe Rott. Cour." van 27 Mei 1905. Toen ik dat het eerst las, was ik wat beduusd, nu nog na ruim 40 jaar. Zoodra ik echter tot mijzelf kwam, geraakte ik in eene eenigszins vroolijke stemming. Gij moogt wel een school oprichten, maar die mag geen strekking hebben om een andere school te verdringen. Wie kan een school oprichten zonder kinderen tot zich te trekken, die anders in eene andere school zouden te recht gekomen zijn?"

Aldus *De Morgenpost*, aan wie wij bovenstaande ontleenden.

VENEZUELA.

De consul der Nederlanden te La Guayra, de heer C. A. Hellmund, meldt in zijn verslag over 1904 (Consul. Verslagen n°. 22) o. a. het volgende:

Over het algemeen was de handelsbeweging gedurende het afgeloopen jaar bevredigend.

De oogsten zoowel van koffie als van cacao waren bijzonder gunstig; en niettegenstaande de gemiddelde prijzen, vooral van koffie, laag bleven, gaf toch het grooter bedrag van den oogst aanleiding tot een vermeerderden omzet in den handel. Hiertoe heeft ook bijgedragen de rustige politieke toestand, welke onafgebroken het gansche jaar door heerschte.

De invoer uit Nederland is in gemelde jaren ook bestendig toegenomen, zooals blijkt uit onderstaande opgaven:

				K.G.
in 1899 ...	16,528	colli	wegende	1,259,619
in 1900 ...	21,621	„	„	1,549,030
in 1901 ...	34,646	„	„	3,680,502
in 1902 ...	21,512	„	„	1,271,824
in 1903 ...	33,967	„	„	2,032,689
in 1904 ...	40,840	„	„	2,627,804

Deze toeneming is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de uitbreiding van den handel in stearine, die nu bijna uitsluitend uit Amsterdam wordt geïmporteerd.

De voornaamste invoerartikelen, afkomstig uit Nederland, zijn: stearine, kaas, rijst, jute en houtpakpapier.

Uit Nederland werden wijders verscheidene andere artikelen op kleinere schaal ingevoerd; en ongetwijfeld zouden er grootere handelsbetrekkingen aangeknoopt kunnen worden, indien de Nederlandsche handelshuizen het systeem van het uitzenden van handelsreizigers in praktijk brachten. Zulks wordt sinds jaren met gunstig gevolg gedaan door de Engelsche, Fransche, Duitsche en Amerikaansche firma's en in den laatsten tijd ook door Italiaansche en Spaansche huizen. Het zij niet vergeten, dat La Guayra de voorhaven is van Caracas, alwaar de belangrijkste invoeren plaats vinden.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Koloniale Raad.

Dinsdagavond had de aangekondigde zitting van den Kolonialen Raad plaats. Aanwezig waren alle leden, behalve de Heeren L. HELDEWIER VIGNON en de Heer H. CHAPMAN, die kennis gegeven hadden van hunne afwezigheid. De notulen der vorige zitting, alsmede der sluitingszitting van het vorige jaar, werden gelezen. Voor deze laatste was bij de opening van het zittingsjaar geen tijd genoeg geweest. Deze notulen werden goedgekeurd en geteekend.

De voorzitter gaf lezing van de Ingekomen stukken:

1°. Mededeeling van den Gouverneur, dat bij Kon. Besluit van 28 April jl. N°. 36 P. DE JONCHEERE is benoemd tot commissaris ter reorganisatie der belastingen in de Kol. Curaçao onder leiding van den Gouverneur.

2°. Ontvangen een exemplaar van *Overzicht der Geschiedenis der belastingen in de Kol. Curaçao* op last van het Departement van Koloniën samengesteld door P. DE JONCHEERE.

3°. Ontwerp-verordening *tot wijziging van art. 6 van de Verordening* van 20 Sept.|1 Dec. 1888 (P. B. van 1883, n°. 17), *waarbij voorzorg- en quarantaine-maatregelen worden vastgesteld, tot wering van besmettelijke epidemische ziekten, welke door de scheepvaart naar deze Kolonie worden overgebracht.*

4°. Ontwerp-verordening tot aanvulling van de verordening van 28 Juli|20 Dec. 1881 (P. B. N°. 22) houdende herziening van het gewijzigde reglement op den in,— door- en uitvoer van koopmanschappen voor het eiland Curaçao en van bepalingen op de heffing van het vuur- en bakengeld aldaar.

5°. Ontwerp-verordening houdende voorschriften op het slachten van vee en het verkoopen van vleesch op het eiland St. Eustatius.

6°. Ontwerp-verordening houdende de verdeeling van het eiland Curaçao in drie districten.

7°. Benoeming van twee gecommitteerden van den Gouverneur, nl. Dr. H. FERGUSON en C. STATIUS MULLER, ter toelichting van eenige ontwerp-verordeningen.

De Voorzitter betuigt zijn dank voor de toezending van het *Overzicht* van den Heer DE JONCHEERE en belooft het exemplaar bij de leden te zullen rondsturen.

Het eerste kwam nu in behandeling de Ontwerp-verordening over voorzorg- en quarantaine-maatregelen enz. De voorzitter stelde onmiddellijke behandeling voor zonder verzending naar de afdeelingen, waarmede de Raad zich vereenigde. De gecommiteerde, Dr. FERGUSON, kreeg het woord om de ontwerp-verordening toe te lichten, doch refereerde zich aan de Memorie van toelichting. De verordening werd zonder discussie aangenomen, zoodat de toelichting van Dr. FERGUSON verder onnoodig was.

Met eenige verandering in de boven opgegeven orde, kwam nu in behandeling de *Ontwerp-Verordening*, houdende verdeeling van het eiland Curaçao in drie districten.

De Heer C. STATIUS MULLER, gecomitteerde van den Gouverneur, bekwam het woord ter toelichting van het ontwerp. Spreker herinnerde er aan, hoe reeds in 1903 en bij de begrooting van 1905 verandering reeds gewenscht geacht werd.

Het werd de *Curaçao* gedoopt. Het had 2 stoomwerktuigen met cilinders van 40 Engelsche duimen middellijn en 4 voet slag.

Het was zeker een waagstuk vooral met een schip van zulk een geringen omvang den Atlantischen Oceaan over te steken. Vóór de *Curaçao* was het nog slechts door één schip volvoerd: de *Savannah* van 300 ton, oorspronkelijk als zeilschip te New-York gebouwd, en daarna voorzien van machines, ketels en schepraderen. Den 25n. Mei 1819 vertrok dit vaartuig van Savannah en arriveerde den 29n. Juli te Liverpool, na een reis van 35 dagen, waarvan 18 dagen van stoom was gebruik gemaakt. (Onze moderne stoomschepen leggen dien afstand in 5 à 6 dagen af.) Na deze reis werd de machine er uit gelicht en *Savannah* werd weer zeilschip tot zijn schipbreuk in 1882.

Op den 26n. April 1827 vertrok de *Curaçao* van Hellevoetsluis met bestemming naar West-Indië onder commando van den bovengenoemden luit. ter zee 1ste klasse MOLL, den lateren commandant van de *Atlas*. Het schip arriveerde te Paramaribo op 24 Mei na een reis van 28 dagen. Dat vond men in dien tijd natuurlijk al heel mooi. (De stoomschepen van de K. W. I. M. leggen hetzelfde traject in ongeveer 17 dagen af.)

Na eenige dagen oponthoud te Paramaribo vertrok 't schip den 2n Juni naar Curaçao, waar het reeds den 8sten aankwam.

Wie het nieuws nog niet wist, kon daags daarna Zaterdag, den 9n. Juni 1827, in No. 23 van de *Curaçaosche Courant* het volgende berichtje lezen: (1).

„Op gisteren den 8sten dezer is van Hellevoetsluis, laatst van Suriname, alhier aangekomen Z. M's Stoompakket *Curaçao*, gekommandeerd door den luitenant der 1ste Klasse J. W. MOLL. De stoompakket is op den 26sten April van Hellevoetsluis vertrokken.

„Het état-major van de pakket bestaat uit de Heeren J. D. VELSBERG, 1ste Officier, J. T. A. COERTZEN, A. A. BOLKEN en E. A. VON VLOTEN, Luitenants der 2e Klasse, R. C. PLOUG, Chirurgijn der 2e Klasse, MULLER, Victualiemeester en Adjunct-schrijver.

„Passagiers met dezelve — De Heeren Bergraad STIFFT, FRANZ WIRTZ, Ingenieur der mijnen, REIJS, Officier van Gezondheid, bestemd voor den Geneeskundigen dienst te St. Eustatius, deszelfs familie en vier bergwerkers."(2)

Welken indruk de komst van dit *eerste* stoomschip op de bevolking onzer kolonie maakte? Zou het zóó weinig de aandacht getrokken te hebben, als dat mager berichtje van de *Cur. Courant* doet veronderstellen? Wanneer geheel Rotterdam zich in 1816 aan de Boompjes verdrong, en Koning Willem I zelfs zijn nieuwsgierigheid niet kon bedwingen, om dat wonder van 's menschen vernuft van nabij te zien, dat zonder zeilen zich tegen stroom, wind en getij kon voortbewegen, dan kunnen we gerust aannemen, dat geheel Curaçao in die dagen opgetogen en vol bewondering dat geheimzinnig en zonderling vaartuig zal hebben aangestaard. Toen in 1816 vice-admiraal KIKKERT aan boord van het fregat *Prins van Oranje* binnen onze haven verscheen, om de kolonie weer van de Engelschen over te nemen, maakte de verschijning van dien zeekolossus zulk een overweldigenden indruk, dat de bevolking dat oorlogsschip terstond zeer karakteristiek: „*Baranca di Sjon Kikkert*" noemde, welke naam zelfs nu nog als traditie bij sommigen voortleeft.

Nog uit een ander analogisch geval kunnen we afleiden, dat het Curaçaosche volk dier dagen wel degelijk zijn belangstelling toonde en uiting gaf van bevreemding of bewondering bij zeldzame verschijningen in de haven. Den 11n. October 1822, zoo verhaalt ons DÑs. G. B. BOSCH, in zijn reeds meermalen aangehaald werk, dl. II. bladz. 272., viel voor het eerst een Nederlandsch wonder onze haven binnen.

„De lezer verwondert zich zeker over die „uitdrukkingen. Het was niets anders dan een „*Kof* zooals ieder, die te Amsterdam of Rotterdam geweest is, er een menigte heeft „zien liggen: een vaartuig, van achter en „voren rondachtig vierkant, zoo onnatuurlijk en tegen alle berekeningen van snelheid en vaart gebouwd, zoo gebrekkig getuigd met een grooten mast en een zeer „kleinen daar nevens, dat men op zee zijnde, zich verbeelden zou, nog in dien goeden „ouden tijd te wezen, toen de zeilvaartuigen het eerst uitgevonden werden. Toen „de bewoners van Curaçao gemelde *Kof* zagen binnen komen, welke zij in de verte „voor een overblijfsel van een uit een orkaan gered schip hadden gehouden, be-

(1) Dit en het volgende uittreksel uit de *Cur. Courant*, werd op mijn verzoek op de meest bereidwillige wijze mij door den Wel. Ed. Heer HERM. BOOMGAART verstrekt, waarvoor ik ZEd. hier mijn oprechten dank betuig.

[2] Over den bergraad (mijningenieur) STIFFT hoop ik ter gelegener tijd nog het een en ander te zeggen, in een afzonderlijke historische schets over de *ontdekking en de vroegste geschiedenis der goudmijnen van Aruba.*

De Memoriën van Toelichting en van Antwoord zijn daar, om die wenschelijkheid aan te toonen; 't is dus niet noodig al die argumenten nog eens de revue te laten passeeren.

't Zij genoeg te herhalen, dat de toegenomen werkzaamheden en eene verhoogde verantwoordelijkheid niet evenredig zijn aan de bezoldiging. Het billijkheidsgevoel eischt dus reeds verandering; doch er is meer bijgekomen dan bureau-werk, er komt nu ook bij toezicht op den landbouw in verbinding met den te benoemen landbouwleeraar, aanmoediging van schoolbezoek en spaarzaamheid. Zulke hoogere eischen vorderen hoogere bezoldiging. Komen er nu slechts twee buitendistricten, dan kan die bezoldiging hooger zijn. De Raad verwierp bij de begrooting die verhooging, omdat de tijd er niet daar is; doch wijl het bestuur meent, dat de belangen, ook der geadministreerden, zullen gebaat worden, geeft het den kamp niet op en komt opnieuw met dit voorstel. Blijft de toestand gelijk hij is, dan moet men toch ook verhoogen; doch men bereikt niet de resultaten, die het Bestuur zich voorstelt. Ook de stelregel van het Bestuur is geen uitzetting van uitgaven; doch zuinigheid is niet altijd een vertrouwbare pas, zij verschalkt soms de wijsheid. Het Bestuur wil op de minst kostbare wijze verbetering en daarom is de hoop van het Bestuur niet ongegrond, dat de Raad in deze met het Bestuur meegaat en naderhand erkennen zal, dat het Bestuur goed gezien heeft. Moge dit zoo zijn!

De Heer C. DE HASETH Cz. verkrijgt het woord en ziet hier twee vragen: 1°: Is wijziging van den bestaanden toestand wenschelijk en 2°. Is de voorgestelde wijziging wenschelijk? Zeker alles is onvolmaakt, maar zooals nu het ambt van der districtmeester wordt uitgeoefend zijn klachten niet ongegrond. Men moest nauwkeuriger de verplichtingen omschrijven; er zijn misstanden, die niet mogen blijven b. v. het afgeven van vervoerbiljetten in blanco, waardoor diefstal in de hand gewerkt wordt. Men moest ten strengste verbieden stukjes grond af te staan aan totaal onbemiddelde lieden, welke hun stukje grond als dekmantel van diefstal gebruiken. Nu er slechts vijf districten zijn, en de districtmeester ver van het centrum van zijn district woont, zijn er wel degelijk klachten over verre afstanden en het verwondert spreker ten zeerste, dat die nooit tot het Bestuur zijn doorgedrongen. Dit komt vooral uit bij het schutten van beesten.

De plantage-houders klagen luide en spreker deelt eenige pakkende brieven mede, welke hij over die afstanden ontvangen heeft. Zeker, klachten zullen er altijd zijn; maar daarom is het niet raadzaam door nog grootere afstanden te maken, de stof tot die klachten te vermeerderen. Dat de politiewachten vermeerderd zullen worden, is iets, maar zullen de politiebeambten ook geen blanco-biljetten afgeven? Spreker zou ervoor zijn het aantal districten tot 6 en meer uit te breiden in plaats van in te krimpen. Personen, die *alle* eigenschappen hebben, welke het Bestuur verlangt, vindt men toch niet; daarom zou Spreker er voor zijn, als het getal niet kan uitgebreid worden, ten minste aan 't hoofd van elk district een districtsmeester te plaatsen met behoorlijke toelage.

De Heer MY. HENRIQUEZ acht evenmin de voorgestelde wijziging aannemelijk, niettegenstaande de argumenten van gecommitteerde. Het welzijn der geadministreerden komt bij hem op de eerste plaats. Uit stellige bronnen vernam Spreker, dat de klachten nu nog erger zullen worden. 't Spijt Spreker in deze niet met het Bestuur te kunnen medewerken. Practischer zou Spreker het vinden zoo de verplichtingen van districtmeester werden medegedeeld en sollicitanten werden opgeroepen. Dit is volgens hem de beste oplossing.

De Heer J. MÖLLER verklaart te behooren tot die eenige leden, die in het voorl. verslag verklaarden mede te zullen gaan, zoo er drie of meer buitendistricten kwamen; nu verklaart hij zich tegen het ontwerp.

De Heer STATIUS MULLER, gecommitteerde, repliceert, dat hij het in veel zaken met de sprekers eens is, doch herhaalt, dat hoogere bezoldiging noodig is, om te kunnen *eischen*, dat de verplichtingen beter worden nagekomen; dat kan nu niet– *f* 800 toch is geen bezoldiging, waarvoor men iets *eischen* kan; maar wordt het ontwerp verordering, dan zal men een vrij goeden toestand krijgen, ook al wordt de toestand niet ideaal. De afstandskwestie is niet zoo bezwarend noch voor den districtsmeester noch voor de geadministreerden. Kent eenmaal de districtmeester zijn district, dan behoeft hij niet zoo dikwijls overal te komen. De personen, die den districtsmeester noodig hebben, zijn ook niet altijd dezelfden; een afstand van 2 à 3 uren is eens of twee maal per jaar zoo bezwarend niet. Het Bestuur ziet de zaak goed in en verwacht van de voorgestelde wijziging alle heil, vooral als met de leiding personen worden belast, die ijver en belangstelling toonen, jong zijn en vooruitzicht hebben, carrière te maken. Wat het bezwaar van den Heer DE HASETH betreft, ook lieden zonder middelen moeten een dak boven hun hoofd hebben; anders komen zij als armlastigen naar de stad en moet het Bestuur toch betalen.

Ten slotte vraagt de gecommitteerde of een der leden een ander voorstel te doen heeft, dan zou het Bestuur de zaak uitstellen.

Geen der leden meende echter een ander voorstel te moeten doen en de verordening kwam in stemming.

Art. 1. Werd met elf van de elf, d. i. *met algemeene stemmen* VERWORPEN. Hierdoor viel de geheele ontwerp-verordening.

De beide gecommitteerden werden door den Voorzitter namens den Raad bedankt en verlieten de vergadering.

Kwam nu in behandeling de ontwerp-verordening op in–, door– en uitvoer van koopmansgoederen enz. Deze werd zonder discussie aangenomen.

Ten slotte stelde de Voorzitter voor de Ontwerp-Verordening *op het slachten van vee en het koopen van vleesch op het eiland St Eustatius* onmiddellijk in behandeling te nemen. Hiertegen had echter het lid Mr. J. B. GORSIRA bezwaar, vooral met het oog op art. 13, dat de beambten van politie, zoo noodig vergezeld van den Gouvernements-geneeskundige, de bevoegdheid geeft, te allen tijde, ook tegen den wil der bewoners, alle plaatsen binnen te treden, waar vee geslacht wordt. De Heer Mr GORSIRA achtte dit in strijd met 't Regeerings-reglement en verzocht verwijzing naar de afdeelingen ten einde dit te onderzoeken. De Voorzitter nam dit voorstel over en de raad vergeenigd zich daarmede.

Niets meer te verhandelen zijnde, sloot de Voorzitter deze merkwaardige vergadering; merkwaardig vooral om het votum van den Raad in zake de verdeeling in 3 districten. Al de redeneerkracht van den Gouverneur, neergelegd in eene uitvoerimemorie van toelichting en daarna in eene nog uitvoeriger memorie van antwoord, al de welsprekendheid van den gecommitteerde van den Gouverneur, waarmede hij het ontwerp toelichtte en verdedigde, heeft niet kunnen verhinderen, dat de raad *unaniem* het Bestuurs-voorstel verwierp.

„wonderden zij derzelver bouw, zeillage, de „vaderlandsche keuken, welke met deszelfs „toebehooren in het klein daarin gevonden „werd, de groote massa goederen, welke uit „dit kleine zeegedrocht te voorschijn kwam, „het opmerkelijke contrast, dat het met de „andere nabij liggende sierlijke en snelzeilende vaartuigen maakte, met één woord, „men gaf de *Kof* wat der *Kof* toekomt, „namelijk, de bewondering; en daar nu an„dere zeemogendheden óf zulke vaartuigen „in het geheel niet hebben, óf dezelve niet „over den Atlantischen Oceaan zenden, zoo „deed men er het bijvoegelijk naamwoord „Nederlandsch bij, en vandaar dat, sedert „dien dag, zulk een voertuig aldaar (Cu„raçao) den naam van *het Nederlandsch* „*Wonder* is blijven behouden."

Een exemplaar van de *Curaçaosche Courant* van 1822 bestaat, voor zoover ik weet, in onze kolonie niet meer. Wij kunnen dus geen vergelijking maken.

Het is zeker jammer, dat de *Curaçaosche Courant* van dien datum door eenige „*Afdrukken en Indrukken*" ons geen kijkje vergund heeft op de Haven en Waterkant van ons eiland op dien gedenkwaardigen 8 Juni 1827. Doch wellicht belemmerde toen reeds de stijf-deftige plooien harer *officieele* kleedij de *Curaçaosche* in hare losse en vrije bewegingen.

Buiten kijf kreeg ons eiland op dien dag een primeur, waarvan het van belangrijker havensteden eerst jaren later de eer genoten. Zoo b. v. zag La Guaira eerst den 30 November 1840 de eerste stoomboot, de *Flamer*, op de reede.

De *Curaçao* bleef van den 8n. Juni tot den 6n. Juli binnen onze haven. Op dien dag werd de terugreis naar Nederland aanvaard. Den 4n. Augustus was men te Hellevoet terug, na een reis dus van 29 dagen, waarvan 6 dagen alléén van zeilen was gebruik gemaakt.

Voor een vlugge en aangename reis behoefde men dus in die dagen niet bij voorkeur per stoomboot te reizen. Twee jaren vroeger, den 20n. Augustus 1825 was Zijne Excellentie de Luitenant-Generaal Baron C R. Th. Krayenhoff,) de ontwerper van het nog bestaande Waterfort en Riffort, (met Z. M's-fregat (de *Amstel* van Curaçao vertrokken en kwam den 18n. September d. a. v., dus eveneens na een reis van 29 dagen, ter reede van Vlissingen aan.

Hetzelfde stoomschip, de *Curaçao*, deed nog een tweede reis in 1829 onder bevel van den luitenant ter zee 1e. klasse Le Jeune. Nadat men den 15n. Januari van Vlissingen was vertrokken, liep men den 26n. voor stormweer te Ferrol binnen. Den 29n. woei de storm zoo hevig, dat de *Curaçao* voor twee ankers dreef, zoodat de machine te werk gesteld moest worden, wilde het schip niet te pletter slaan op de rotsen. Den 1n. Februari werd de reis voortgezet en den 25n. ankerde men voor Paramaribo, hebbende de reis in 35 zeedagen volbracht, onder een maximum van ongunstige omstandigheden. Den 25n. Maart werd de reis naar Curaçao voortgezet, waar men den 31n. aankwam. Aan boord bevond zich ook, volgens de *Cur. Courant* van 4 April 1829 n°. 14 en van den 25 April 1829 n°. 17, ZExc. Generaal Majoor Abraham de Veer, die gedurende 1803 en 1804 provisioneel Commissaris was geweest onzer kolonie en van 1822 — 1827 Gouverneur van Suriname. Den 20n April vertrok ZExc. weer met dezelfde boot nu in gezelschap van den Luitenant-Kolonel J. C. Ninaber, den bouwmeester van bovengenoemde forten, F. G. Graaf van Limburg Stirum, 1e. Luit., H. M. van der Goes, 2e. luit., allen van het korps der Genie, en den mijn-ingenieur Wirtz. Na de terugkomst in Paramaribo op den 30n. April werden daar kleine tochtjes stroomopwaarts gemaakt. Den 19n. Juli aanvaardde men de terugreis naar het vaderland, waar men 18 Augustus aankwam.

Uit alles blijkt genoegzaam, dat deze eerste Oceaanreizen geen commercieele beteekenis hadden.

R. E.

De Gouverneur van Suriname.

Het is thans zoo goed als zeker, dat de heer Lely; Gouverneur van Suriname, dit najaar repatrieert.

Wie hem moet opvolgen, is evenwel nog niet beslist. Het meest komen, naar wij vernemen, in aanmerking mr. Gastman, O.-I. rechterlijk ambtenaar met verlof, tijdelijk werkzaam aan het Departement van Koloniën (afd. West-Indische Zaken) en mr. Schoch, directeur van Surinaamsche bank te Paramaribo.

Er zijn echter nog andere "papabili" geweest: onze beide stadsgenooten mr. W. A. Van Embden, oud-kantonrechter te Paramaribo, en mr. G. A. Barnet Lyon, oud-agent-generaal van immigratie in Suriname. Hun namen zijn thans meer op den achtergrond geraakt, evenals die van den Haagschen auditeur-militair mr. A. C. Wesenhagen.

Van mr. Wesenhagen's benoeming is zeer ernstig sprake geweest. Deze bekende kenner van Suriname en schrijver over Surinaamsche aangelegenheden, aan wien ook bij vroegere gelegenheden wel reeds is gedacht, maar dien destijds familieredenen ervan weerhielden naar de West terug te gaan, heeft echter gemeend zich met het oog op zijn leeftijd thans niet beschikbaar te moeten stellen.

En wanneer men nu gaat wegen de kansen van den ongetwijfeld verdienstelijken maar Oost-Indischen rechterlijken ambtenaar, mr. Gastman, tegenover die van mr. Schoch, thans hoofddirecteur der Surinaamsche Bank te Amsterdam, gewezen gouvernements-secretaris van Suri-

name en later directeur der Surinaamsche Bank te Paramaribo, iemand dus die Nederlandsch-Guyana gedurende lange jaren uit eigen aanschouwing in verschillende belangrijke betrekkingen heeft leeren kennen en die bovendien in Suriname zeer gezien is, dan zou het velen niet bevreemden indien ten slotte de keuze der Regeering viel op mr. Schoch.

Tot zoo verre *Het Vaderland*. Doch wie weet, welke verrassingen ons de toekomst brengt?

Dr. Boeke.

Dr. BOEKE is 4 Juli per *Christiansted* uit Aruba teruggekeerd. O. a werd door ZZG. per recherche-boot van het Gouvernement een tocht gemaakt naar de Westkust van het eiland en werd door hem onderzocht de zich daar bevindende parelbank.

Pastoor A. Helling.

Met dezelfde gelegenheid is hier ook aangekomen de Zeereerw. Pastoor A. HELLING van Sabaneta, die weer eenigermate van zijne ziekte is hersteld. Moge ZEerw. hier spoedig weder eene volkomen gezondheid vinden!

Vormreis.

Verleden Zondag-avond is ZDH. Mgr. J. J. A. VAN BAARS per *Christiansted* naar Aruba vertrokken, vergezeld van den ZEerw. P. JAC. VAN BAARS, (niet van den Hoog Eerw. P. A. TERMAAT, zooals wij in ons vorig nummer vermeldden). De *Christiansted*, waarvan het vertrek tegen 9 uur 's avonds was aangekondigd, vertrok eerst om 10,15. Dat bevreemdde ons zeer, daar wij van Europeanen, ten minste zeker van Denen, Duitschers, Engelschen, enz. verwachten, dat zij klokvast zijn en als zij zeggen: wij vertrekken om 9 uur, dat 't dan ook op de minuut af negen uur zijn zal.

Verwonding.

In 't begin dezer week had op eene plantage van het 4°. en 5°. district eene nog al ernstige verwonding plaats. Een 78-jarig man werd verwond door den eigenaar van een plantage, die meende, dat de man op zijn grond kwam stelen. Volgens den eigenaar der plantage, zou hij slechts uit wettige tegenweer gehandeld hebben; de oude man geeft echter eene andere lezing. Wie gelijk heeft, zal de justitie hebben uit te maken. Getuigen zijn er niet. De gewonde werd per kar van den eigenaar naar het hospitaal in de stad vervoerd Zijn toestand is reeds veel beter.

Aruba Gold Mining Co.

Men kraakt kwade noten van deze groote maatschappij op Aruba. Reeds moeten de werkzaamheden op *Balashi* gestaakt zijn en het voortgaan der andere werkzaamheden moet nog slechts afhangen van den uitslag van eenige proefboringen, die nog in gang zijn. Dat zou voor Aruba gelijk staan met een ware ramp. Honderden werklieden toch vinden bij de Maatschappij werk en brood.

't Is waarlijk of alles samenspant, om den opbloei onzer arme kolonie te verhinderen! Waar moet dat heen?

Nieuwe practizijn.

Wij vernemen met genoegen, dat de Heer J. L. C. MONSANTO verleden zaterdag voor eene commissie van rechtsgeleerden met gunstig gevolg zijn examen heeft afgelegd als practizijn. ZE. wiens medewerking aan ons blad in voeger dagen, wij nog niet vergeten zijn, aanvaarde onze gelukwenschen.

Ontslag van het Ministerie-Kuyper.

De telegraaf meldde dezer dagen, dat H. M. de Koningin, den Voorzitter der Tweede Kamer Baron Mackay bij zich ontboden had, om over den politieken toestand raad te plegen.

Algemeen van gevoelen was men. dat een *Cabinet d'affaires* in plaats zou treden van het huidige ministerie, te meer wijl in de groote steden bijna uitsluitend gematigde liberalen gekozen zijn, onder welke 3 oud-ministers: Beaufort, Lely en Pierson.

Later heeft de telegraaf nog gemeld, dat het Ministerie Kuyper aan de Koningin zijn ontslag heeft aangeboden.

Men moge over den uitslag der verkiezingen denken zooals men wil, zich verheugen of bedroeven; dat staat een ieder vrij en men heeft zich te onderwerpen. Maar niemand kan het onverschillig laten, dat feitelijk het land nu gaat afhangen van het kleine groepje socialisten, dat in de kamer gekomen is. De zweep van Toelstra zal in dit nieuwe tijdvak van wetgeving eene groote rol gaan vervullen.

„Belofte maakt schuld."

In *Het Vaderland* van verleden maand lazen wij eene recensie van deze brochure des Heeren I VAN LIER EDZ. Er wordt daarin gezegd, dat de Heer VAN LIER in gebreke blijft bewijzen voor zijne beweringen aan te halen. Dat kan in Holland dien schijn hebben. Hier echter waren die bewijzen minder noodig, daar ze overal voor 't grijpen liggen. Wij hebben gehoord van vreemdelingen, die hier aankwamen, dat ze Curaçao in een paradijs herschapen dachten en dat ze zich erg teleurgesteld gevoelden, toen ze zagen, dat alles nog even kaal en dor was als vroeger. Zij hadden dien goeden dunk van Curaçao opgedaan uit courantartikelen, koloniale verslagen, begrootingen, enz. De zaken moeten dus verkeerd zijn voorgesteld, daarom kan het o. i. geen kwaad, dat er eens iemand opstaat, die de koe bij de horens pakt (om een landbouw-uitdrukking te gebruiken). In de keuze van den *vorm* moge de Heer VAN LIER eenigszins ongelukkig geweest zijn, in den grond der zaak heeft hij veel waars gezegd.

Lijk gevonden.

Gisterenmorgen werd aan den rand van het Schottegat het lijk gevonden van een man. Men verdiept zich in gissingen over de oorzaak van zijn omkomen.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking is:

1°. de heer J. G. STATIUS MULLER, aspirant-klerk ten postkantore alhier, naar het kantoor van den koloniale ontvanger overgeplaatst; en

2°. de heer C. P DE HASETH, geëmployeerde, werkzaam ter gouvernements-secretarie alhier, naar 't postkantoor overgeplaatst.

3°. de Heer TH. P. VAN DER LINDE, koopman alhier, met ingang van dien datum, tijdelijk werkzaam gesteld bij den recherchedienst op Curaçao.

4°. de Heer H. J. SCHREUDER, onderwijzer der 3de klasse, belast met de functiën van Hoofd der Emmaschool alhier, ingetrokken.

5° de heer W. G. J. VAN LEEUWEN, Hoofd dier school, met ingang van dien datum, in activiteit hersteld.

6°. aan den heer R A. BEREA, Hoofd der Openbare School op St. Martin N. G., tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van drie maanden verleend.

7°. de heer M. W. I. CRUGER, gep. Landsschoolonderwijzer op St. Eustatius, tijdelijk belast met de functiën van Hoofd van de Openbare School op St. Eustatius; en

8°. de heer J. A. LAMPE, kweekeling aan de Emma-School alhier, tijdelijk benoemd tot onderwijzer aan de Openbare School op St. Eustatius.

9°. den brievenbesteller W. SCHOTBORGH, tot herstel van gezondheid, een binnenlandsch verlof voor den tijd van veertien dagen verleend.

10°. De heer Mr. C. S. GORSIRA, Griffier van het Hof van Justitie in deze kolonie, eervol ontheven van de verdere waarneming der functiën van Gouvernements-Secretaris en Ambtenaar van den Burgelijken Stand alhier,

11°. de heer J. F. HAAIJEN, Hoofd-Commies ter Gouvernement-Secretarie, benoemd tot Gouvernements-Secretaris en Ambtenaar van den Burgelijken Stand alhier;

12°. de heer H. J. T. BOOMGAART, 1ste Commies, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van Griffier van het Hof van Justitie in deze kolonie en benoemd tot Hoofd-Commies ter Gouvernement-Secretarie op Curaçao, tevens Archivaris.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Jacobus Clemendt Goster, Rodefina Danist, Johanita Ellis, Teresilia Espinosa, Mina Faulbor, Ines Jacop, Jesus Lantes, Mario Morales para entregar Eugenio Morales, Josefa Paredes. Magarita Paneflek, Ariet Plantina, Emilio Reinhard (2), Martein Rodriguez, Philip St. Jago, Maria Luciana Veerman, Erriert Waleyn.

Dankbetuiging.

1°. Ontvangen van de Heeren EDWARDS HENRIQUEZ en Co. eene tijdtafel van de *Christiansted* voor de maanden Augustus-December 1905.

2°. Van de firma H. SUELS, door bemiddeling der Heeren DE LANNOY & Co. een zeer fraaie chromoplaat, welke genoemde firma verspreidt bij gelegenheid van den achtsten verjaardag der verspreiding van het Elixir Capuchino.

Advertentien.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO